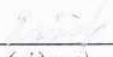

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту

завідувач кафедри обліку і оподаткування

 доцент С.М. Хомовий
(підпис) *вчене звання, ініціали, прізвище*

« 20 » листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОБЛІК ТА КОНТРОЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ МАЙБУТНІХ ВИТРАТ І ПЛАТЕЖІВ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АГРОФІРМА «ДЖУЛИНКА»

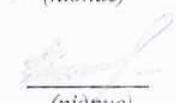
Виконала: Машківська Людмила Василівна
прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Керівник: професор Свиноус Іван Вікторович
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Рецензент: доцент Биба Валентина Анатоліївна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Я, Машківська Людмила Владиславівна, засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
гарант ОПП «Облік і оподаткування»
 професор І.В. Свиноус
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 19 » грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Машківській Людмилі Владиславівні

Тема: Облік та контроль забезпечень майбутніх витрат і платежів в управлінні ризиками підприємства на прикладі ТОВ «Агрофірма «Джулінка»
Перелік питань, що розробляються в роботі: ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємства; організаційно-правова характеристика ТОВ «Агрофірма «Джулінка»; обліково-організаційна складова політики управління ризиками у контексті забезпечень майбутніх витрат і платежів; управлінський облік забезпечень майбутніх витрат і платежів; прикладні аспекти та напрями удосконалення; організаційно-методичні аспекти внутрішнього контролю забезпечень майбутніх витрат і платежів як інструмент ризик-орієнтованого управління; діагностика забезпечень майбутніх витрат і платежів; процедури оцінки інвестиційної привабливості підприємства
Вихідні дані: звітність ТОВ «Агрофірма «Джулінка»

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник роботи

підпис

професор І.В. Свиноус
вчене звання, ініціали, прізвище

Здобувач

підпис

Л.В. Машківська
ініціали, прізвище

Дата отримання завдання « 20 » 12 2022 р.

АНОТАЦІЯ

Машиківська Людмила Владиславівна «Облік та контроль забезпечень майбутніх витрат і платежів в управлінні ризиками підприємства на прикладі ТОВ «Агрофірма «Джулинка»

Дієвим інструментом регулювання змін економічного середовища функціонування підприємства, які пов'язані з ризиком, виступає ризик-менеджмент як сукупність управлінських дій інтегрованого характеру, спрямованих на виявлення, аналіз і мінімізацію ризиків. Обліково-контрольне забезпечення як компонент інформаційної бази підприємства дає можливість підвищити ефективність прийняття рішень на усіх рівнях ризик-орієнтованого управління, забезпечуючи менеджмент актуальною інформацією про господарську діяльність підприємства.

Обґрунтовано, що з метою досягнення успіху важливим для підприємства є своєчасне реагування на негативні ситуації, що складаються на ринку, через удосконалення та впровадження інтегрованих управлінських технологій, які можливі за умови налагодженої системи бюджетування, результатом впровадження якої є оперативне прийняття обґрунтованих управлінських рішень з метою підвищення результативності та ефективності функціонування підприємства.

Доведено, що існуючі обліково-методичні підходи до формування і використання забезпечень майбутніх витрат і платежів не забезпечують у повному обсязі задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів в інформації, що зумовлює необхідність їх поглиблення з метою своєчасності прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Доведено, що підвищення ефективності ризик-орієнтованого управління та забезпечення користувачів своєчасною, повною і достовірною інформацією є можливим за умови належним чином організованого внутрішнього контролю забезпечень майбутніх витрат і платежів.

Вдосконалено організаційно-методичне забезпечення їх внутрішнього контролю шляхом систематизації об'єктів, методичних прийомів і процедур, структуризації інформаційних джерел та розподілу функціональних обов'язків і контрольних повноважень облікових підрозділів і працівників в управлінні ризиками.

Ключові слова: економічне середовище, ризик-менеджмент, інтегровані управлінські технології.

ABSTRACT

Lyudmila Vladyslavivna Mashkivska "Accounting and control of provisions for future costs and payments in enterprise risk management on the example of Agrofirma Dzhulinka LLC"

An effective tool for regulating changes in the economic environment of the enterprise's functioning, which are related to risk, is risk management as a set of management actions of an integrated nature, aimed at identifying, analyzing and minimizing risks. Accounting and control support as a component of the company's information base makes it possible to increase the efficiency of decision-making at all levels of risk-oriented management, providing management with up-to-date information about the company's economic activity.

It is substantiated that in order to achieve success, it is important for the enterprise to respond in a timely manner to negative situations occurring on the market through the improvement and implementation of integrated management technologies, which are possible under the condition of an established budgeting system, the result of the implementation of which is the prompt adoption of justified management decisions in order to increase effectiveness and efficiency of the operation of the enterprise.

It is proven that the existing accounting and methodical approaches to the formation and use of provisions for future expenses and payments do not fully satisfy the needs of internal and external users in information, which necessitates their deepening in order to make informed management decisions in a timely manner. It has been proven that increasing the effectiveness of risk-oriented management and providing users with timely, complete and reliable information is possible under the condition of properly organized internal control of securing future expenses and payments.

The organizational and methodical provision of their internal control has been improved through the systematization of objects, methodological techniques and procedures, structuring of information sources and the distribution of functional duties and control powers of accounting units and employees in risk management.

Keywords: economic environment, risk management, integrated management technologies.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	6
1.1. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємства	6
1.2. Облікова ідентифікація ризиків діяльності як елемент забезпечення конкурентоспроможності підприємства	14
1.3. Парадигма забезпечень майбутніх витрат і платежів: концептуально-теоретичні засади та сучасні тенденції	19
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ МАЙБУТНІХ ВИТРАТ І ПЛАТЕЖІВ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	32
2.1. Організаційно-правова характеристика ТОВ «Агрофірма «Джулинка»	32
2.2. Обліково-організаційна складова політики управління ризиками у контексті забезпечень майбутніх витрат і платежів	35
2.3. Управлінський облік забезпечень майбутніх витрат і платежів: прикладні аспекти та напрями удосконалення	44
2.4. Розкриття інформації про забезпечення майбутніх витрат і платежів: звітність як елемент ефективної системи управління ризиками	54
Висновки до розділу 2	62
РОЗДІЛ 3. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ МАЙБУТНІХ ВИТРАТ І ПЛАТЕЖІВ У ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ РИЗИК МЕНЕДЖМЕНТУ	64
3.1. Організаційно-методичні аспекти внутрішнього контролю забезпечень майбутніх витрат і платежів як інструмент ризик-орієнтованого управління	64
3.2. Діагностика забезпечень майбутніх витрат і платежів: процедури оцінки інвестиційної привабливості підприємства	70
3.3. Методичний інструментарій аналізу ризиків та забезпечень майбутніх витрат і платежів у процесах прийняття управлінських рішень	78
Висновки до розділу 3	89
Висновки	92
Список використаних джерел	97
Додатки	104

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабіч І. І. Внутрішній контроль в системі управління витратами: монографія / за ред. І. Б. Садовської. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2014. С. 179-186.
2. Бачинський В. І., Кузьмінська К. І. Особливості застосування внутрішньогосподарської звітності на підприємствах гірничо-збагачувального комплексу. Вісник ЖДТУ. 2010. № 3 (53). С. 36-39.
3. Бирка М. І. Застосування процедури “дю ділідженс” в процесі залучення прямих іноземних інвестицій на підприємства. Бізнес Інформ. 2013. № 1. С. 81-85.
4. Бойко Р. В., Чік М. Ю. Внутрішній контроль операційної діяльності на підприємствах будівельної галузі. Бухгалтерський облік і аудит. 2015. № 10. С. 35-42.
5. Бондар М. І. Бухгалтерський облік як інформаційна підсистема системи управління. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. 2012. № 721. С. 50-53.
6. Вербицька Г. Л., Пшик-Ковальська О. О. Регулювання ризиків житлового будівництва. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. 2013. № 769. С. 149-155.
7. Вербицька І. І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур. Сталий розвиток економіки. 2013. № 5. С. 282-291.
8. Верига Ю. А., Орищенко М. М. Резервування капіталу: облік, аудит та звітність: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 180 с.
9. Височан О. С., Кіш І. Р. Формування системи якісних критеріїв внутрішньогосподарської звітності для задоволення потреб керівництва підприємства. Економіка, фінанси, право. 2014. Вип. № 3-1. С. 3-7.
10. Волосович С. В. Страхування ризиків кредитної сфери: монографія. Київ: КНТЕУ, 2013. 388 с.
11. Воронко Р. М., Басіста І. А. Тракткування внутрішнього контролю та

проблеми його застосування на підприємствах. Економічні науки. 2013. Вип. 10(3). С. 139-146.

12. Головацька С. І., Курак А. І. Забезпечення майбутніх витрат і платежів як інструмент політики управління ризиками будівельного підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнародний науковий журнал. 2018. Вип. 3-4. С. 32-39.

13. Горова К. О. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : конспект лекцій. Харків, 2011. 82 с.

14. Гринчишин Я. Деякі проблеми обліку забезпечень для відшкодування витрат на реструктуризацію. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 9. С. 26-29.

15. Гриценко О. І. Тенденції та проблеми формування інтегрованої звітності суб'єктами господарювання. Молодий вчений. 2014. № 2(05). С. 31-34.

16. Грідін О. В., Дудник О. В., Руденко В. С. Сутність, місце та сучасне значення ризик-менеджменту в управлінській парадигмі організації. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. 2018. Вип. 191. С. 188-201.

17. Денисенко А. В. Роль та місце контролю в процесі управління ризиками на туристичних підприємствах. Економіка і регіон. 2014. № 2. С. 81-85.

18. Дерій В. А. Види економічного контролю за діяльністю підприємств: аналіз і узагальнення поглядів на проблему. Облік і фінанси АПК. 2011. № 3. С. 172-175.

19. Дерун І. А. Ідентифікація ризиків у системі бухгалтерського обліку підприємства. Економічний часопис ХХІ. 2016. № 159 (5-6). С. 97-100.

20. Дорош Н. І. Оцінювання управління ризиками як функція внутрішнього ризик-орієнтованого аудиту. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер. Економіка. 2017. Вип. 5. С. 13-21.

21. Дорош Н. І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками

на підприємстві. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2014. Вип. 44. С. 148-152.

22. Дяченко Н. М. Проблеми формування облікової політики в сільськогосподарських підприємствах. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2011. Вип. 20(1). С. 325-329.

23. Залунін В. Ф. Організація управління економічним ризиком підприємств невиробничої сфери в умовах ринку. Сталий розвиток економіки. 2013. № 2 (19). С. 262-267.

24. Затока Т. И. Розкриття інформації про способи забезпечення виконання зобов'язань у звітності: напрями удосконалення. Міжнародний збірник наукових праць. 2011. Вип. 2 (20). С. 212-220.

25. Зоріна О. А. Аналіз фінансового потенціалу підприємства: теоретичний аспект. Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць. 2017. Вип. 4 (111). С. 8-10.

26. Ісаєва Т. М. Оцінка ефективності діяльності підприємства на основі застосування збалансованої системи показників. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2012. № 2 (18). С. 79-84.

27. Каменська Т. О., Редько О. Ю. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб. Київ: ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2015. 375 с.

28. Касич А. О., Яковенко Я. Ю. Дью Дилидженс як ключовий інструмент аналізу доцільності інвестування. Облік і фінанси. 2015. № 4. С. 92-97.

29. Касич А. О., Гноєва І. М. Розвиток ринку аудиторських послуг в Україні. Облік і фінанси. 2011. № 1. С. 76-80.

30. Кіпрєєва О. Методичні передумови управління ризиками в аграрному виробництві. Банки і фінанси. 2012. № 4. С. 54-63.

31. Кірейцев Г. Г. Напрями розвитку галузевого обліку в сільському господарстві України. Наук. вісник Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. 2012. Вип. 169, ч. 2. С. 9-24.

32. Ковтун Т. В. Система внутрішнього контролю як невід'ємний елемент

операційної системи підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2012. № 6. Т. 1. С. 65-170.

33. Король С. Нефінансова звітність підприємства. Вісник КНТЕУ. 2011. № 6. С. 102-113.

34. Корягін М. В., Куцик П. О. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2016. 276 с.

35. Кошкаров С. А., Куцик П. О., Бачинський В. І. Внутрішньогосподарський оперативний облік і контроль у системі управління діяльністю виробничих підприємств: монографія. Чернівці: Золоті литаври, 2012. 259 с.

36. Крупін В. Є., Злидник Ю. Р. Економічні ризики: сутність, еволюція, підходи до класифікації. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". 2011. № 714. С. 224-229.

37. Кузнецова С. А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери. Економічний нобелівський вісник. 2014. № 1(7). С. 270-279.

38. Кузь В. І., Кравчук В. С. Управлінська бухгалтерська звітність підприємства: принципи та підходи до формування. Бухгалтерський облік, аналіз, аудит. 2015. № 2(58). С. 188-197.

39. Кулик В. А., Ночовна Ю. О. Облікова політика: навч.-метод. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2013. С. 179.

40. Курак А. І. Забезпечення майбутніх витрат і платежів: методичні аспекти удосконалення облікового відображення. Вісник Львівської комерційної академії. Сер. економічна. 2019. Вип. 57. С. 118-121.

41. Куцик П. О. Бізнес-модель компанії та її відображення у корпоративній звітності. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2015. Вип. 49. - 278 с. С. 8-21.

42. Лагунова І. А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 44-52.

43. Лоханова Н. О. Проблеми обліку забезпечень в системі управління

економічною стійкістю підприємств. Науковий журнал “Вісник Одеського національного університету”. Серія “Економіка”. Том 19. Вип. 2/6. 2014. С. 77-80.

44. Ляшенко Г. П., Дерев’янко В. М. Збалансована система показників - необхідний інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємства (на прикладі нафтовидобувного підприємства). Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). 2014. № 1 (64). С. 23-31.

45. Мамчур Р. М. Управління ризиками в сільському господарстві. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. 2013. Вип. 181(5). С. 125-129.

46. Мельник Ю. М., Савченко О. С. Проблеми застосування збалансованої системи показників на вітчизняних підприємствах. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2011. № 1. С. 192-203.

47. Мельничук Б. В. Еволюція сутності аудиту. Економіка АПК. 2011. № 12. С. 49-57.

48. Мостенська Т. Л., Білан Ю. В., Мостенська Т. Г. Ризик-менеджмент як чинник забезпечення економічної безпеки підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 8. С. 24-29

49. Назаренко І. М., Орехова А. І. “Дью ділідженс”: сутність, призначення та послідовність проведення. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2011. Вип. 20. Ч. І. С. 360-366.

50. Омецінська І. Я. Особливості утворення та порядок визнання зобов’язань за видами. Облік і фінанси АПК. 2011. № 3. С. 28-34.

51. Орлова О. В. Роль бухгалтерського обліку в управлінні ризиками факторингової діяльності. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. Вип. 3 (24). С. 379-389.

52. Пантелєєв В. П. Еволюція визначення “податкова звітність” /

“звітність за податками”. Облік, аналіз і аудит. 2011. № 2. С. 171-176.

53. Панченко І. А. Роль бухгалтерського обліку в системі ризик-орієнтованого управління. Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. 2012. № 3 (61). С. 138-141.

54. Панченко О. М., Черевко А. Б. Удосконалення обліку забезпечень та резервів підприємства в умовах реформування національного господарства України. Сталий розвиток економіки. 2016. № 3. С. 163-170.

55. Петренко Н. І. Документування операцій з пасивами підприємства. Економіка: реалії часу. 2012. № 2 (3). С. 141-146.

56. Пікуш Ю. В., Пилипенко Л. М. Сутність і класифікація резервів підприємства з метою їх бухгалтерського обліку. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. 2012. № 727. С. 280-285.

57. Попова В. Д., Маценко Л. Ф., Огороднік А. Ю. Удосконалення обліку фактів господарського життя з невизначеними наслідками в частині забезпечень та непередбачених зобов’язань. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2016. Т. 21, Вип. 5. С. 205-209.

58. Предко І. Ю. Формування резервів майбутніх витрат і платежів в обліково-контрольному забезпеченні як один із шляхів зниження ризиків діяльності підприємств в умовах кризи. Облік і фінанси. 2016. № 3. С. 31-37.

59. Проданчук М. А. Нефінансова звітність - ефективний інструмент в реалізації управлінських рішень. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2013. № 2(2). С. 202-214.

60. Пушкар М. С., Чумаченко М. Г. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2011. 336 с.

61. Реслер М. Облікова політика - основа методичного забезпечення обліково-аналітичного механізму. Економічний аналіз. 2012. Т. 11(4). С. 278-280.

62. Сілічева Н. Є. Сутність Due Diligence (Дью Ділідженс) і можливі перспективи розвитку в Україні. Економічний простір. 2011. № 45. С. 288-296.

63. Скібіцька Л. І., Матвєєв В. В., Щелкунов В. І., Подреза С. М. Антикризисний менеджмент: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 584 с.
64. Скопенко Н. С., П'янкова О. В. Теоретико-методологічні засади ризик-менеджменту як інструменту управління господарським ризиком. Економіка і організація управління. 2014. № 1(17), 2(18). С. 235-243.
65. Сметанко О. В. Теорія та практика внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України: монографія. Київ: КНЕУ 2013. 436 с.
66. Тарасова К. І. Методологічні засади кількісної оцінки ризиків. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка". 2013. Вип. 23. С. 367-372.
67. Федулова І. Ідентифікація господарських ризиків. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2017. № 4. С. 89-103.
68. Фоміна О. В., Гончаренко О. М. Оцінка ризиків підприємства в системі обліку. Економічний часопис-XXI. 2015. № 3-4(2). С. 67-70.
69. Фоміна О. В. Управлінська звітність у системі обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства. Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2016. Т. 21. Вип. 6 (28). С. 201-205.
70. Шевчук К. В. Роль управлінської звітності в обліково-інформаційній системі підприємства та особливості її формування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Вип. 6. Ч. 3. С. 137-140.
71. Штангрет А. М., Караїм М. М. Концептуальні засади формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою підприємства. Наукові записки. 2017. № 1. С. 147-153.
72. Щирба М. Т., Щирба І. М. Облікова політика в системі економічної безпеки підприємства. Наукові записки. 2013. № 1. С. 47-59.
73. Янчев А. В., Шеховцева Д. Д. Сучасна концепція організації внутрішнього аудиту в управлінні витратами підприємств ресторанного господарства. Бізнес Інформ. 2016. № 7. С. 119-124